

قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

فصل اول - کلیات

ماده ۱- تعاریف

الف - ایثارگر در این قانون به کسی اطلاق می‌گردد که برای استقرار و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع از کیان نظام جمهوری اسلامی ایران و استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمنان داخلی و خارجی انجام وظیفه نموده و شهید، مفقودالثر، جانباز، اسیر، آزاده و رزمنده شناخته شود. تبصره - احراز مصادیق ایثارگری و تشخیص از کارافتادگی مشمولان این قانون در چهارچوب قوانین نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - شهید و مفقودالثر: به کسی اطلاق می‌شود که جان خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار نثار نموده و یا در این رابطه مفقودالثر شناخته شود.

ج - جانباز: به کسی اطلاق می‌شود که سلامتی خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار از دست داده و به اختلالات و نقصهای جسمی یا روانی دچار شود.

د - اسیر: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور گرفتار آمده و هویت و وضعیت وی مورد تأیید مراجع صلاحیتدار قرار گیرد.

ه - آزاده: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور اسیر شده و سپس آزاد شود. همچنین کلیه افرادی که از تاریخ ۱۳۴۲/۵/۲۸ تا ۱۳۵۷/۱۱/۱۶ با الهام از مبارزات و مجاهدات امام خمینی (ره) به دلایل امنیتی، مذهبی یا اتفاقات سیاسی دیگر حداقل به مدت سه ماه در بازداشت یا حبس قطعی بوده‌اند.

تبصره - استمرار شرایط این بند در طول دوران اسارت و یا زندان باید به تأیید مراجع صلاحیتدار برسد.

و - رزمنده: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، دفاع و حفظ ارزشها و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار با تأیید مراجع ذیصلاح به طور فعال حضور یافته باشد.

تبصره - رزمندگان موضوع این بند در استفاده از تسهیلات این قانون که شامل ایثارگران می‌باشد، مستثنی بوده و دولت موظف است اقدامات قانونی لازم را در جهت رسیدگی به امور آنان به عمل آورد.

ز - خانواده شاهد: خانواده‌های معظمی که در راه اعتلای اهداف عالی انقلاب اسلامی و مبارزه با دشمنان انقلاب یکی از اعضای خانواده‌شان (پدر، مادر، همسر، فرزند) شهید یا مفقودالثر یا اسیر شده باشد.

ح - خانواده ایثارگران: خانواده‌های جانبازان و آزادگان که شامل همسر، فرزند و والدین آنها می‌شود.

ط - در صورت فوت جانبازان و آزادگان مشمول این قانون، خدمات و امتیازات مربوط، به خانواده تحت تکفل آنان تعلق می‌گیرد.

ی - بنیاد شهید و امور ایثارگران در این قانون به اختصار «بنیاد» نامیده می‌شود.

ماده ۲- دستگاههای مشمول این قانون عبارتند از:

الف - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و دستگاههای اجرائی، مؤسسات و شرکتهای دولتی و ملی شده تحت پوشش و یا مدیریت دولتی اعم از اینکه دارای قوانین و مقررات خاص باشند و یا نباشند، قوه قضائیه اعم از کادر قضائی و اداری و سازمانها و مؤسسات وابسته و تابعه آنها، کانون وکلای دادگستری، کانون‌های کارشناسان رسمی دادگستری، قوه مقننه، نهاد ریاست جمهوری، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران (سازمانهای وابسته و تابعه)، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (نظامی و انتظامی) نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای تحت پوشش وابسته یا تابعه آنها و کلیه سازمانها و شرکتهایی که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و یا قسمتی از بودجه آنها توسط دولت تأمین می‌گردد، بانکها، مؤسسات بیمه‌ای، جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران، شهرداری‌ها و شرکتهای تحت پوشش آنان و نیز مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام

است از قبیل سازمان تأمین اجتماعی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکتهای هواپیمایی، سازمان انرژی اتمی، اعضای هیأت علمی و کادر اداری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان و دانشگاه آزاد اسلامی.

ب - سایر دستگاهها و سازمانها و شرکتهای و مراکز تولیدی و توزیعی و خدماتی که تحت پوشش قانون کار یا مقررات تأمین اجتماعی و قوانین خاص هستند.

فصل هفتم - امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

ماده ۶۲ - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی موظفند با رعایت مقطع تحصیلی و نوع مؤسسه، نسبت به انتقال دانشجویان و پذیرفته شدگان، آزادگان، اسرا، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنان و دانشجویان شاهد به دانشگاه یا مؤسسات آموزش عالی محل سکونت خانواده آنان و یا نزدیکترین محل و همچنین تغییر رشته همپراز در گروه آزمایشی مربوط برای یک بار اقدام نمایند.

ماده ۶۳ - با هدف توسعه، ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و زنده نگهداشتن یاد شهیدان و حفظ و تقویت شأن و جایگاه الگوهای عینی عرصه جهاد، ایثار و شهادت، شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت با شرح وظایف و ترکیب زیر تشکیل می شود.

الف - شرح وظایف:

- ۱ - سیاستگذاری در زمینه احیاء، حفظ، ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت
  - ۲ - ساماندهی و هماهنگی در برنامه ریزی های کلان دستگاهها و نهادهای متولی دولتی و غیردولتی
  - ۳ - به کارگیری ظرفیت های جامعه و کشور برای تحقق اهداف شهیدان، جانبازان و آزادگان
  - ۴ - ساماندهی نحوه تجلیل و تقدیر از ایثارگران و استفاده از توان و ظرفیت آنان در توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
- ب - ترکیب:

- ۱- رئیس جمهور به عنوان رئیس شورا
- ۲- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۳- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- ۴- وزیر آموزش و پرورش
- ۵ - وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۶ - وزیر کشور
- ۷- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح
- ۸ - رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ۹- نماینده ولی فقیه در بنیاد
- ۱۰- رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس
- ۱۱- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- ۱۲- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی
- ۱۳- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
- ۱۴- یکی از مجتهدین به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم
- ۱۵- رئیس مرکز رسیدگی به امور مساجد
- ۱۶- رئیس شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر کشور
- ۱۷- دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون اجتماعی با معرفی کمیسیون و انتخاب مجلس شورای اسلامی

تبصره ۱- دبیرخانه شورا در بنیاد مستقر می باشد و مسؤولیت پشتیبانی علمی، پژوهشی و خدماتی متناسب با وظایف و مسؤولیت شورا را برعهده خواهد داشت.

تبصره ۲- دستگاههای اجرائی ذی ربط موظفند به منظور توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت از تشکلهای و سازمانهای غیردولتی فرهنگی، هنری، پژوهشی و ورزشی که در حوزه ایثارگران فعالیت می‌نمایند، حمایت‌های مادی و معنوی به عمل آورند.

تبصره ۳- دستورالعمل‌های داخلی شورا به پیشنهاد دبیرخانه به تصویب شورا خواهد رسید.

تبصره ۴- مصوبات این شورا با تأیید رئیس‌جمهور لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ۶۴- با توجه به ضرورت حفظ، جمع‌آوری و تمرکز کلیه اسناد و آثار شهدا و ایثارگران، دولت موظف است اقدامات لازم را در جهت حفظ و نگهداری اصل آثار و اسناد فرهنگی، هنری، تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب شهدا و ایثارگران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی با رعایت اصول طبقه‌بندی به عمل آورد.

تبصره ۱- در صورت انتشار این آثار رعایت حقوق مادی و معنوی صاحبان آن الزامی است.

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه توسط بنیاد با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، مرکز اسناد ملی، ستاد کل نیروهای مسلح و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۵- به منظور تجلیل از همسر، فرزند، والدین شهدا، مفقودان، اسرا و همچنین جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و رزمندگان، به آنان نشان ویژه اعطاء خواهد شد اعطای نشان ویژه به کلیه ایثارگران، تابع آیین‌نامه اجرائی خواهد بود که در کارگروهی متشکل از نمایندگان بنیاد، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ستاد کل نیروهای مسلح با مسؤولیت معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. این نشان غیر از نشانهای دولتی است که تحت آیین‌نامه مربوط اعطاء می‌شوند.

ماده ۶۶- بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) هزینه شهریه کلیه دانشجویان شاهد (همسر و فرزندان شهدا)، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنها و آزادگان و همسر و فرزندان آنان را که در مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی غیردولتی، پیام نور، شبانه دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و هر مؤسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه‌بگیر مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول تحصیل می‌باشند، اقدام نماید.

تبصره - تعیین رشته‌های تحصیلی مورد نیاز، نوع، میزان و شرایط پرداخت هزینه شهریه دانشجویی به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۷- بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت هزینه‌های خدمات آموزشی طرح شاهد در برنامه‌های آموزش عمومی و سایر برنامه‌های آموزش عالی از محل اعتباراتی که به همین منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود اقدام نماید.

تبصره ۱- بنیاد موظف است نسبت به پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانش‌آموزان و دانشجویان شامل همسر و فرزندان شاهد، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان و خانواده‌های آنان اقدام نماید.

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی این ماده از سوی بنیاد و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۸- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و دیگر دستگاههای اجرائی متولی امور فرهنگی کشور مشمول این قانون موظفند نسبت به تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت اقدام و از هنرمندانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند به خصوص هنرمندان ایثارگر حمایت نمایند.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی و تعیین میزان تولیدات برنامه‌های مورد نظر توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما با همکاری بنیاد حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۹- به منظور تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری خانواده شاهد و ایثارگران برای حضور مؤثر در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، بنیاد موظف است با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور ظرف شش ماه آیین‌نامه‌ای را در این خصوص تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

ماده ۷۰- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه دانشگاههای دولتی و غیردولتی و دستگاههای اجرائی مشمول ماده (۲) این قانون موظفند در اعطای سهمیه‌های ورود به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، بورسهای تحصیلی داخل و خارج از کشور، فرصتهای مطالعاتی و دوره‌های دکترای تخصصی بیست درصد (۲۰٪) از سهمیه را به همسر و فرزندان شاهد، جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) اختصاص دهند.

تبصره — کسب حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) حد نصاب شرایط علمی و امتیاز پذیرفته‌شدگان برای رشته‌ها و مقاطع تحصیلی الزامی می‌باشد. این میزان درخصوص رشته‌های پزشکی هشتاد درصد (۸۰٪) حدنصاب شرایط علمی می‌باشد.
ماده ۷۱-

الف — تا پایان قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران دانشگاهها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد (۱۰٪) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمندگان با بیش از شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪)، آزادگان بالای سه سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪)، فرزندان شهدا و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیرهیأت علمی تأمین و ابتدا آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم برعهده وزرا و رؤسای دستگاههای مذکور است، مقامات یادشده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضای هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.

ب — پس از برنامه پنجساله پنجم توسعه، دانشگاههای دولتی و غیردولتی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به دستگاهها و قوای سه‌گانه موظفند بیست درصد (۲۰٪) از سهمیه هیأت علمی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط شورای عالی طرح و برنامه شاهد تهیه و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید به ایثارگران اختصاص دهند.

ماده ۷۲- با توجه به ضرورت حفظ نشاط و شادابی ایثارگران و خانواده‌های آنان، کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون که دارای امکانات تفریحی فرهنگی، هنری و ورزشی می‌باشند با در نظر داشتن

معرفی منبع:

۱ - ارزیابی ذهن و ادراک فرهنگی (اطلاعات عمومی و تخصصی فرهنگ ایثار و شهادت) (منبع آزاد)

۲ - مولفه های کارگزار تراز انقلاب اسلامی (منبع آزاد)

^۱ به موجب مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲ بند «و» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ که به نفع ایثارگران است، به‌عنوان بند (الف) ماده (۷۱) منظور گردید.

امتیاز مکتسبه	نحوه ارزیابی	حداکثر امتیاز	نوع فعالیت	
			رتبه	نوع فعالیت
	رتبه تحصیلی مندرج در کارنامه تحصیلی داوطلب/ گواهی معتبر از دانشگاه	۱	رتبه ۱	رتبه مقطع تحصیلی میان دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی
			رتبه ۲	
			رتبه ۳	
	براساس ارائه گواهی معتبر کسب رتبه از برگزارکننده المپیاد دانشجویی	۲/۵	رتبه ۱	برگزیدگان المپیادهای علمی دانشجویی
			رتبه ۲	
			رتبه ۳	
	هر مقاله چاپ شده ۱.۵ امتیاز	۳	نشریات داخلی معتبر علمی-پژوهشی	مقالات علمی-پژوهشی
	هر مقاله چاپ شده ۲ امتیاز	۴	نشریات خارجی معتبر علمی-پژوهشی*	
	هر مقاله چاپ شده ۱ امتیاز	۲	مقالات علمی-ترویجی	
	هر مقاله چاپ شده ۰/۵ امتیاز	۱	مقالات چاپ شده در کنفرانس‌ها و همایش‌های معتبر ملی نمایه شده در (ISC و یا CIVILICA) و همایش‌های بین‌المللی**	
	هر کتاب تألیفی ۲ امتیاز	۴	کتاب تألیفی	
	هر ترجمه کتاب ۱/۲۵ امتیاز	۲/۵	ترجمه کتاب	
	الف) کسب مقام در المپیادهای علمی، جشنواره‌های معتبر علمی (خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) 0.75 امتیاز. ب) جشنواره‌های فناوری، هنری، فرهنگی و ادبی، دینی، رسانه، کودکان و نوجوانان، زنان، دولت و نهادها، سینمایی) ۰/۲۵ امتیاز.	۱	کسب مقام در المپیادهای علمی، جشنواره‌های معتبر علمی (خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) و فناوری، هنری، فرهنگی و ادبی، دینی، رسانه، کودکان و نوجوانان، زنان، دولت و نهادها، سینمایی)	
	طبق جدول شماره (۱)	۵	IELTS	
			TOFEL (IBT, PBT, CBT)	
			TOLIMO	
			MSRT	
جمع امتیاز = ۲۶				
امضا			نام و نام خانوادگی بررسی کننده مدارک	

	نوعی	مجاهدت	اخلاقی	تواکراتی
	شناخت محیطی	عمل به تکلیف	ارتباطی	آخرت گرایی
	خبرگی (کاردانی)	استقامت و پایداری	انضباطی	انقلابی گری
		قاطعیت		بصیرت مندی

مولفه ها

شاخص ها

شاخص های بعد دانش و مهارتی	شاخص های بعد مدیریت جهادی و عاشورایی	شاخص های بعد ویژگی های شخصیتی علوی	شاخص های بعد اعتقادی و معنوی
شناخت سازمان	ولایت مداری	معیت ورزی	مومن
شناخت نیروها	مسئولیت پذیری	عدالت ورزی	بصیر
توان سازماندهی	اقامه فراتنی	خیرخواهی	متوکل
تقویت آمادگی ها	وفای به عهد	اخلاص و ابتکار	اهل مبارزه با نفس
کادر سازی	پیشگامی	نواضع و فروتنی	آخرت گرا
کنترل و نظارت	تلاش و جدیت	توجه به زیر دستان	دل بسته نبودن به دنیا
هوشمندی	خستگی ناپذیری	در دسترس بودن	توازی و تبری

نمونه دهی از ۱۰ نمونه می باشد

میزان تشخیص توسط مصاحبه گر به صورت سوالات در حین مصاحبه انجام می شود

شاخص ها بر اساس مولفه ها استخراج شده فلذا لازم است مصاحبه گر مولفه ها را مدنظر قرار دهد

قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی

قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - بنیاد شهید انقلاب اسلامی - که از این پس در این اساسنامه به اختصار "بنیاد" نامیده می‌شود - نهادی است انقلابی که در اجرای فرمان رهبر کبیر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی رضی الله عنه در تاریخ ۱۳۵۸،۱۲،۲۲ تأسیس شده و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و امور آن طبق مقررات و قوانین مربوط به نهادهای عمومی غیر دولتی و در چهارچوب این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوطه زیر نظر رئیس جمهور و نظارت عالی مقام معظم رهبری علیه السلام اداره می‌شود.

ماده ۲ - مدت فعالیت بنیاد از تاریخ تأسیس نامحدود است. انحلال یا خاتمه آن با نظر مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

فصل دوم - اهداف و وظایف

ماده ۳ - اهداف بنیاد عبارتند از:

- ۱ - احیاء، حفظ و ترویج فرهنگ شهادت در جامعه
- ۲ - زنده نگه‌داشتن یاد و نام شهیدان انقلاب اسلامی و حفظ آثار آنها
- ۳ - تجلیل، تکریم، صیانت و حمایت از خانواده‌های معظم شاهد
- ۴ - تلاش برای استفاده از امکانات عمومی جامعه و نظام و نیز بهره‌گیری از سرمایه و دارایی بنیاد برای رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های معظم شاهد

ماده ۴ - منظور از شهید در این قانون، کسی است که جان خود را در راه انقلاب اسلامی و حفظ دستاوردهای آن و یا دفاع از کیان جمهوری اسلامی ایران در مقابل تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار نثار نموده و یا می‌نماید. ضوابط تعیین مصادیق عملی شهید و خانواده‌های شاهد بموجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و ستادکل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - کلیه کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون توسط بنیاد، شهید شناخته شده‌اند همچنان شهید محسوب خواهند شد.

ماده ۵ - اهم وظایف بنیاد علاوه بر اجرا و پیگیری دستورات و فرمانهای حضرت امام خمینی رضی الله عنه در رابطه با خانواده‌های معظم شاهد، از جمله فرمان ده ماده‌ای مورخ ۱۳۵۸،۱۲،۲۲ عبارتند از:

الف - در قبال شهادت:

برنامه‌ریزی و تلاش به منظور تبیین مفهوم و فلسفه جهاد و شهادت و ایثار، احیاء، حفظ و ترویج فرهنگ و روحیه شهادت طلبی در جامعه به عنوان والاترین ارزش الهی از طریق:

- ۱- بسیج کلیه امکانات نظام و جامعه اسلامی به ویژه نهادهای فرهنگی، اجتماعی، هنری، آموزشی و وسایل ارتباط جمعی
  - ۲- شناسایی و تقویت و ترویج عوامل و موجبات رشد و توسعه فرهنگ شهادت طلبی
  - ۳- بررسی و شناسایی عوامل بازدارنده و مخرب فرهنگ شهادت و ایثارگری و تلاش در امحاء و رفع آنها
- ب - در قبال شهید:

برنامه‌ریزی و تلاش برای تجلیل و تکریم از مقام والای شهدا و بزرگداشت و زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره آنان از طریق:

- ۱- برگزاری مراسم یادبود با الهام از مکتب عاشورای حسینی و با استفاده از مناسبت‌های ملی و مذهبی.
- ۲- حفظ قداست و منزلت گلزار شهدا و محور قراردادن این مراکز در برگزاری مراسم رسمی و مردمی و پیگیری مرمت و آرایه خدمات شایسته به مراکز مذکور توسط شهرداریها و سایر نهادهای ذیربط براساس ضوابطی که بنیاد اعلام می‌کند.
- ۳- پی‌گیری نامگذاری معابر، میداين، مراکز فرهنگی، اجتماعی و سایر اماکن عمومی و ملی به نام مبارک شهدا و نصب یادمانها از طریق دستگاههای ذیربط.
- ۴- جمع‌آوری و حفظ و نگهداری و معرفی آثار فرهنگی، ادبی، هنری، وصایا و دیگر آثار شهدا.
- ۵- تشویق و ترغیب و حمایت از جامعه فرهنگی، آموزشی، هنری و اندیشمندان، ادبا و نویسندگان در ثبت، تبیین و معرفی ویژگیها، سیره معنوی و فضایل اسوه‌های شهادت و ایثار.

ج - در قبال خانواده‌های شاهد:

برنامه‌ریزی و تلاش برای صیانت و رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های شاهد در زمینه‌های:

۱- امور فرهنگی - آموزشی

- پیگیری و نظارت امور فرهنگی، تربیتی و آموزشی فرزندان شاهد و زمینه‌سازی رشد و تعالی فکری، روحی، اخلاقی و تحصیلی آنها از طریق:

- تهذیب و کسب معنویت اسلامی و ارتقای معرفت دینی و بهره‌ور کردن استعدادهاى الهی آنان.
- نظارت در جهت ایجاد تسهیلات لازم برای ارتقای علمی، تحقیقی، آموزشی و مهارت‌های فکری و تخصصی و پرورش جسمی فرزندان شاهد در تمام مراحل و مقاطع تحصیلی به بهترین وجه با همکاری مراجع ذیربط.
- تقویت روحیه خدمت به "اسلام ناب محمدی" در خانواده‌های معظم شاهد.
- ارائه خدمات فرهنگی و آموزشی به والدین و همسران شاهد با همکاری مراجع ذیربط.

۲- امور معیشتی و رفاهی

- تلاش در جهت خود اتکالی اقتصادی و تأمین اجتماعی و رفاهی خانواده‌های شاهد از قبیل:
- فراهم‌سازی تسهیلات و ارایه حمایت‌های لازم و آموزش‌های تخصصی، فنی و حرفه‌ای و نیز جلب مشارکت کلیه سازمانها و دستگاه‌های ذیربط جهت ایجاد اشتغال مفید برای خانواده‌های شاهد.
- تأمین و پرداخت حقوق، مستمری و مزایای خانواده‌های شاهد مشمول و دارای شرایط در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط مربوط.
- تأمین مسکن همسر و فرزندان تحت پوشش فاقد مسکن و یا دارای مسکن نامناسب با کمک خانواده شاهد و مراجع ذیربط.
- تأمین خدمات درمانی همسر، فرزندان و والدین شاهد تحت پوشش با همکاری دستگاه‌های ذیربط.
- ارایه خدمات و تسهیلات در زمینه ازدواج فرزندان و همسران شاهد.
- پیگیری و انجام اقدامات ممکن در جهت ارایه خدمات و تسهیلات و مساعدت‌های لازم به والدین معظم شاهد.

۳- امور حقوقی و قضایی

- تلاش در جهت حل و فصل امور حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد با همکاری مراجع ذیربط از طریق:
- پیشنهاد و همکاری با مراجع قضایی در تعیین، نصب و عزل قیم و امین و مراقبت بر اعمال آنها، همچنین مراقبت بر اعمال اولیا، اوصیا، قیمها و حضانت‌کنندگان از صغار شاهد و رسیدگی به اختلافها در امر حضانت فرزندان و ارایه راه حل به محاکم.
- مساعدت و همکاری با مراجع ذیربط در جهت تبدیل و تغییر در اموال و دارایی صغار شاهد در راستای مصالح و غبطه آنان برحسب موازین شرعی و در صورت لزوم پی‌گیری به منظور حل و فصل اختلافات مربوط تا صدور حکم قطعی.
- درخواست تفیذ وصیتنامه عادی شهدا از محاکم ذیصلاح و پی‌گیری امور مربوط به انحصار وراثت و مراقبت بر احصار و تحریم ماترک شاهد و تقویم و نگهداری حساب اموال صغار و محجورین و معاضدت حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد در صورت ضرورت.
- شرکت کارشناسان حقوقی بنیاد در محاکم ذیصلاح به منظور وکالت خانواده‌های محترم شاهد در دعاوی مربوطه بنا به درخواست آنان.

۴- امور اقتصادی

- اداره و بهره‌برداری مطلوب از اموال و دارایی‌های تحت پوشش بنیاد.
- بکارگیری مطلوب پس‌اندازها، اموال و دارایی‌های فرزندان شاهد - که در اختیار بنیاد است - برای تأمین آینده اقتصادی آنها و جلوگیری از کاهش ارزش داراییها.
- تبصره - ضوابط تنظیم و صدور احکام کارگزینی و تشخیص افراد تحت تکفل شاهد بموجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و سازمان اموراداری و استخدامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل سوم - اموال، داراییها و منابع مالی

ماده ۶ - اموال و دارایی‌های بنیاد عبارت است از:

- ۱- کلیه اموال منقول و غیرمنقول، سهام، اوراق بهادار، وجوه نقد و دیگر داراییهایی که به حکم محاکم به تملک بنیاد درآمده یا در می‌آید.
- ۲- کلیه اموال، داراییهایی که از طرف دولت در اختیار بنیاد قرار می‌گیرد.
- ۳- اموال و داراییهایی که از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی به بنیاد اهدا می‌شود.

ماده ۷ - منابع مالی بنیاد عبارتند از:

- ۱- کمک‌های مقام معظم رهبری دامت برکته.

- ۲- کمکها و اعتبارات مصوب در بودجه عمومی کشور.
- ۳- درآمدهای حاصل از فعالیتهای اقتصادی بنیاد.
- ۴- هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی.

فصل چهارم - ارکان

ماده ۸ - ارکان بنیاد عبارتند از:

- ۱- هیأت امنا
- ۲- نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت معرفی معظم له)
- ۳- رئیس بنیاد
- ماده ۹ - هیأت امنای بنیاد مرکب از هفت نفر به شرح زیر است:
  - رئیس جمهور به عنوان رئیس هیأت امنا
  - نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت تعیین)
  - رئیس بنیاد
  - یک نفر از وزراء فرهنگ به انتخاب رئیس جمهور
  - رئیس سازمان برنامه و بودجه.
  - دو نفر از شخصیتها و افراد بصیر در امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی از میان خانواده شهدا به پیشنهاد بنیاد و تایید رئیس جمهور تبصره - رئیس بنیاد دبیر هیأت امنا خواهد بود.
- ماده ۱۰ - وظایف و اختیارات هیأت امنا به شرح زیر است:
  - ۱- پی گیری اوامر و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری علیه السلام
  - ۲- تصویب خط مشی ها و سیاستهای کلی
  - ۳- تصویب برنامه و بودجه سالانه
  - ۴- تصویب صورت حساب عملکرد سالانه
  - ۵- ارایه گزارش عملکرد سالانه بنیاد به مقام معظم رهبری علیه السلام و کسب رهنمودهای لازم
  - ۶- تصویب سایر موضوعاتی که توسط رئیس بنیاد برای تحقق اهداف بنیاد ارایه می شود
- ماده ۱۱ - اهم وظایف نماینده ولی فقیه در صورت تعیین به شرح زیر می باشد:
  - ۱ - پیشنهاد سیاستهای لازم برای حفظ و ترویج فرهنگ شهادت طلبی و ایثار در جامعه، جهت تصویب به هیأت امنا.
  - ۲ - برنامه ریزی امور فرهنگی خانواده های شاهد و حفظ و تعمیق و ترویج فرهنگ شهادت و ایثار در جامعه و نظارت بر اجرای آن.
  - ۳ - تطبیق دستورالعملها و آیین نامه های داخلی با موازین شرعی و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری علیه السلام.
  - ۴ - اعمال اختیارات شرعی تفویض شده از سوی مقام معظم رهبری علیه السلام.
  - ۵ - سیاستگزاری نحوه اداره و اتخاذ تصمیم در رابطه با نحوه اداره و مصرف درآمدهای حاصله از فروش آن قسمت از اموال و املاک بنیاد و فعالیتهای اقتصادی سازمانهای وابسته که شرعا تصرف در آنها با اذن ولی فقیه می باشد براساس رهنمودهای مقام معظم رهبری علیه السلام در جهت تحقق اهداف عالی بنیاد.
  - ۶ - ارایه برنامه های عقیدتی - سیاسی جهت رشد و ارتقاء خصوصیات فکری و اخلاقی خدمتگزاران خانواده های شاهد و ارتقاء جو معنوی بنیاد.
  - ۷ - نظارت بر حسن جریان امور بنیاد.
- ماده ۱۲ - رئیس بنیاد بالاترین مقام اجرایی بنیاد است که به پیشنهاد رئیس جمهور و تایید مقام معظم رهبری علیه السلام با حکم رئیس جمهور به مدت چهار سال منصوب و مسوولیت اداره امور بنیاد و اجرای برنامه ها را برعهده خواهد داشت و اهم وظایف او به شرح زیر است:
  - ۱- تهیه، تدوین و پیشنهاد خط مشی ها و سیاستهای اجرایی، برنامه و بودجه سالانه، صورتهای مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد به هیأت امنا برای اقدام لازم.

- ۲- تنظیم و تدوین آیین‌نامه‌های لازم و همچنین پیشنهاد اصلاح تشکیلات جهت تصویب به مراجع ذیربط.
- ۳- نمایندگی بنیاد در کلیه امور حقوقی و نزد کلیه مراجع اعم از قضایی، اداری و قانونگذاری و طرح و اقامه دعاوی و دفاع و جوابگویی به هرگونه دعاوی حقوقی، جزایی و اداری به طرفیت از بنیاد و انجام سایر فعالیتهای لازم برای استیفای حقوق بنیاد با حق تعیین وکیل یا نماینده و تفویض اختیارات لازم به آنان برای انجام امور محول.
- ۴- انجام کلیه امور مالی، اداری، فرهنگی و اجتماعی، از جمله عزل و نصب مدیران و صدور دستورالعملها و بخشنامه‌های لازم همچنین گشایش انواع حسابهای بانکی، انجام هر نوع معامله و هرگونه ارتباط با مؤسسات و سازمانهای دولتی، غیردولتی و اشخاص حقیقی یا حقوقی و ایجاد واحدهای جدید یا انحلال و تجزیه یا ادغام واحدهای تابع بنیاد که ضروری تشخیص داده شده است با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

فصل پنجم - امور مالی و اداری

- ماده ۱۳ - بودجه تفصیلی بنیاد هر سال براساس اعتبارات و کمکه‌های مصوب از محل بودجه کل کشور و سایر منابع یادشده در ماده (۷) این اساسنامه تنظیم و پس از تصویب هیأت امنا به‌مورد اجرا گذارده می‌شود.
- تبصره - اعتبارات مربوط به بودجه عمومی هر سال در قالب طرح و برنامه و به‌صورت کمک در بودجه کل کشور منظور می‌شود.
- ماده ۱۴ - امور مالی و معاملاتی بنیاد تابع آیین‌نامه خاصی است که ظرف (۳) ماه از تاریخ تصویب این اساسنامه توسط رئیس بنیاد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- ماده ۱۵ - مقررات اداری و استخدامی بنیاد ظرف (۳) ماه پس از تصویب این اساسنامه در چهارچوب قانون نظام هماهنگ پرداخت بنا به پیشنهاد مشترک بنیاد و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۱۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این اساسنامه لغو می‌گردد.